

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Political economics in the laboratory

Tyszler, M.

Publication date
2012

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Tyszler, M. (2012). *Political economics in the laboratory*. Thela Thesis.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Samenvatting (summary in Dutch)¹

Stemmen is waarschijnlijk het instrument dat het meest geassocieerd wordt met het idee van democratische besluitvorming. Er wordt gestemd bij nationale en lokale verkiezingen, om besluiten te nemen in een parlement, door commissies, jury's en ook in raden van bestuur. Een goed begrip van het gedrag van kiezers is daarom van groot belang voor verschillende vakgebieden. In dit proefschrift benaderen we kiezersgedrag vanuit het perspectief van de politieke economie. Daarnaast onderzoeken we andere aspecten van individueel gedrag in de publieke arena.

In hoofdstuk 2 onderzoeken we kiezersgedrag, zowel theoretisch als experimenteel, in een omgeving gekenmerkt door drie kandidaten, een pluraliteitsregel en stemplicht. We kijken of strategisch stemgedrag optreedt in een omgeving waarin Condorcet cycli kunnen voorkomen. In het bijzonder richten we ons op de vraag hoe informatie over de verdeling van voorkeuren invloed heeft op strategisch gedrag. Hierbij variëren we ook de relatieve waardering van de op een na favoriete kandidaat. 'Quantal response' evenwichtsanalyse wordt gebruikt om het spel te analyseren en blijkt een goede voorspeller voor de experimentele data. Uit onze resultaten blijkt dat mensen inderdaad strategisch stemmen. De mate waarin men strategisch stemt is afhankelijk van (i) de beschikbaarheid van informatie, (ii) de relatieve waardering van de op een na favoriete kandidaat, (iii) de populariteit binnen het electoraat van de favoriete kandidaat van een kiezer, en (iv) de relatieve waardering van de kiezer voor de meest populaire kandidaat in het electoraat. Onze resultaten laten zien dat informatie als een coördinatiemechanisme dient waarbij strategisch stemmen niet schadelijk blijkt te zijn voor de kansen van de kandidaat die de grootste steun geniet.

In hoofdstuk 3 onderzoeken we kiezersgedrag in een vergelijkbare setting. In tegenstelling tot hoofdstuk 2, kunnen kiezers binnen hetzelfde electoraat nu verschillen in hun relatieve waardering van de drie kandidaten. Dit introduceert heterogeniteit in de voorkeuren van het electoraat. We onderzoeken drie verschillende situaties met betrekking tot informatie: *geen informatie*, waarbij kiezers alleen hun eigen voorkeur kennen; *geaggregeerde informatie*, waarbij ze daarnaast de gerealiseerde verdeling van de preferenties weten en *volledige informatie*, waarbij ze ook weten hoe de relatieve waardering van de

¹Deze samenvatting is tot stand gekomen met behulp van Rosalie de Vries, Arthur Schram en Roel van Veldhuizen.

opties is verdeeld binnen het electoraat. Een algemeen resultaat is dat heterogeniteit leidt tot minder strategisch stemmen in ons experiment. We constateren echter, zowel theoretisch als experimenteel, dat de belangrijkste resultaten uit hoofdstuk 2 robuust blijken tegen de introductie van voorkeurheterogeniteit. Daarnaast lijken verschillen in informatie over de totale verdeling van voorkeuren de beste verklaring te geven voor waargenomen verschillen in stemgedrag.

Ondanks een uitgebreide literatuur over ‘economisch stemmen’ heeft zich nog geen echte consensus ontwikkeld over de invloed van economische overwegingen op de stemkeuze. Een mogelijke reden hiervoor is de inherente complexiteit van het politieke klimaat. Om de effecten van economische overwegingen te isoleren, ontwikkelen en presenteren we in hoofdstuk 4 een laboratoriumexperiment dat het mogelijk maakt deze overwegingen te variëren op drie niveaus: het individu, de gemeenschap en de nationale economie. Keuzes door een beleidsmaker hebben direct invloed op de resultaten op elk van deze niveaus, zodat we kunnen testen op ‘egotropic’, ‘communitropic’, en ‘sociotropic’ stemmen. Ons ontwerp stelt ons in staat om specifiek te observeren welke informatie door kiezers als relevant wordt beschouwd en in welke mate ‘de economie’ van belang wordt geacht. Hoofdstuk 4 presenteert onzes inziens de eerste experimentele studie die expliciet onderzoekt hoe verschillende niveaus van economische overwegingen de stemkeuze beïnvloeden. We observeren een vraag naar informatie, in een omgeving waar traditionele economische argumenten voorspellen dat er geen vraag zou moeten zijn en dat het stemmen gebaseerd zou zijn op pure ‘egotropic’ (egoïstische) gronden. Wij zien dat de vraag naar informatie afneemt naarmate de complexiteit van de omgeving toeneemt en dat geïnformeerde kiezers meer ‘sociotropic’ stemmen. Bovendien lijken kiezers meer ‘extreem’ te kiezen in enquêtes waarin hun oordeel wordt gevraagd dan in werkelijke verkiezingen.

In hoofdstuk 5 stellen we de vraag in welke mate bijdragen aan publieke goederen in een ‘public good game’ zijn toe te schrijven aan het bewust nastreven van een gemeenschappelijk goed (efficiëntie), dan wel kunnen worden afgedaan aan ruis in het individueel gedrag. Met behulp van een evenwichtsbenadering gebaseerd op ‘bounded rationality’ schatten we het relatieve belang van efficiëntie en ruis. Met data uit een ‘public good game’ experiment met heterogene ‘endowment’ en asymmetrische informatie, schatten we een ‘quantal response’ evenwicht voor een model waarbij proefpersonen een voorkeur kunnen hebben voor efficiëntie. Onder de aanname van een homogene bevolking, lijkt het grootste deel van de bijdragen te kunnen worden verklaard door ruis. Het resultaat wordt anders wanneer we heterogeniteit tussen individuen introduceren. In dit geval levert een meerderheid van de proefpersonen een bijdrage die verenigbaar is met de hypothese dat mensen een voorkeur hebben voor efficiëntie. Een formele ‘likelihood-ratio’ test verworpt sterk de modellen die geen ruis toestaan en een homogene populatie aannemen en ondersteunt de meer algemene QRE uitbreiding met heterogene voorkeuren en ruis.